



משרד החינוך והתרבות חוזר המנהל הכללי

הוראות קבע, הוראות שעה והודעות

1 במרחשוון התשמ"ה ירושלים 1 בנובמבר 1984

חוזר מה/3, סעיפים 69-103

- לכל מוסדות החינוך
69. תקנות לקביעת דרגת שכר לעובדי הוראה בעלי תואר שני (מ"א) מאוניברסיטה בחו"ל 2
70. ערך קיוזו של שעת היעדרות לעובדי הוראה 2
71. מפקדים במוסדות החינוך בהתשמ"ה 2
72. תכנית לימודים חדשה: "תורה שבעל פה ומחשבת חז"ל" לבית הספר היסודי הממלכתי 3
73. תכנית לימודים מודולרית לכלכלת הבית בחטיבת הביניים 4
74. כנס מחנכים ארצי, חנוכה התשמ"ה 4
75. ילדים בתאונות דרכים 4
76. בטיחות בדרכים - "מבצע חורף" 7
77. הסברת המשטרה לתלמידי בתי"ס 8
78. מטפי כיבוי במוסדות החינוך 9
79. כינמת 9
80. יום העצמאות התשמ"ה 13
81. רכישת מוצרים ושימוש בשירותים מתוצרת הארץ 13
82. הצעות לנושאים להשתלמויות בבית הספר לעובדי הוראה ע"ש עמנואל יפה 13
83. ביצוע הרצאות מוטיבציה לשירות ביחידות התנדבות בחיל הים 13
84. 40 שנה להקמתה של החטיבה היהודית הלוחמת (הבריגדה) 14
85. מידע על פעילות לבתי"ס במוזיאון האדם והחי ובמרכז הזואולוגי (ספארי גן חיות), ברמת-גן 14
86. טיולי ילדי בתי-הספר ברכבת 16
87. מוזיאון ה"חאן" לתולדות חדרה 16
88. מרכז רחל ינאית בן צבי ללימודי ירוש' לים לנוער 17
89. מכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח - השתלמות בנושא "יהודי צפון אפריקה והמזרח" 17
90. השתלמויות מורים - מרכז שזר 18
91. ספר זאב וילנאי 18
92. הפסקת הפצה של מבחני-הישגים על-ידי המכון לאמצעי הוראה 18
93. חוברות חדשות בהוצאת "המכון לפי תוח מבני חינוך ורווחה" 19
94. ביבליוגרפיות חדשות של המרכז למי דע על מחקרים במכון סאלד 19
95. מחירון לאמצעי הוראה ולפרסומים מטעם המרכזים הפדגוגיים 20
- למוסדות החינוך העל-יסודיים (כולל חטיבת הביניים)**
96. אישור לימודים לבנות, במסגרת העתודת האקדמית, במחלקה להוראת הטכנולוגיה והמדעים בטכניון ובמכון לחינוך טכנולוגי בחולון 20
97. פרסים לעבודות שנתיות בתנ"ך 21
98. שאלונים מיוחדים לבחינות הבגרות בתנ"ך בבתי הספר העל-יסודיים הכלל-יים, קיץ התשמ"ה 21
99. שינוי בבחינות הבגרות באמנות, קיץ התשמ"ו 22
100. שאלון הבעה עברית מסמ"ת גמר, קיץ התשמ"ה, מס' 105231 22
101. שאלון הבעה עברית למסמ"ר ולמסמ"ס, קיץ התשמ"ה, מס' 105221 22
102. הבטחת המשכיות הוראת הצרפתית 23
103. הרשמה לפנימיות הצבאיות לשנה"ל התשמ"ו 23
- נספחים**
24. נספח א: הודעות מרכז ההסברה - שירות הפרסומים
28. נספח ב: ביבליוגרפיה מוערת למורים (44)

לכל מוסדות החינוך

69. תקנות לקביעת דרגת שכר לעובדי הוראה בעלי תואר שני (מ"א) מאוניברסיטה בחו"ל

- לקביעת דרגת שכר במערכת החינוך, השקולה לתואר אקדמי שני (מ"א), על המבקש להוכיח, כי הוא גם בעל תואר אקדמי ראשון (ב"א) מאוניברסיטה בחו"ל.
- בעל תואר שני (מ"א) מאוניברסיטה בחו"ל, שנהוג להעניק בה גם תואר ראשון (ב"א) ואשר קיבל את התואר השני (מ"א) ללא תואר ראשון תחילה, יאושר לצורך קביעת דרגת השכר שלו בהוראה.
- על אף האמור לעיל, בסעיף ב', מי שהתחיל או יתחיל את לימודיו לקבלת תואר שני (מ"א) לפני ח' בטבת התשמ"ה (ה' 1 בינואר 85) והיה בעל דרגת שכר של מורה בכיר לפחות לפני תחילת לימודיו לקבלת התואר השני והשלים את לימודיו וקיבל תואר שני (מ"א), יקבל דרגת שכר השווה לזו של בעל תואר שני (מ"א).
- ועדת החריגים, הפועלת ליד האגף לכוח אדם בהוראה במשרדנו, תדון בפניות לקביעת דרגת שכר בהוראה (למי שאינו עונה על התנאים הנ"ל).
- תקנות אלה מבטלות כל פרסום שפורסם בעבר כנדון (כאמח"י, בחוזרי מנכ"ל ובתקנות שירות עובדי הוראה).

70. ערך קיזוז של שעת היעדרות לעובדי הוראה

- אם יש צורך לקזז ערך של שעה בודדת או צורך של שעות בודדות מעובד הוראה בגין היעדרות בלתי מוצדקת או "חופשה ללא שכר" וכיו"ב, ייערך הקיזוז בצורה זאת:
- ממשכורתו השוטפת בחודש ההיעדרות יקוזז ערך השעה לפי דרגתו ולפי הוותק שלו.
 - בתשלום חופשת הקיץ תקוזז החלקיות של שעות ההיעדרות הבלתי מוצדקות במשך השנה.
- הסדר זה מבטל כל הסדר שהיה קיים בעבר. תחולה: ד' באולול התשמ"ד (1.9.84).

71. מפקדים במוסדות החינוך בהתשמ"ה

גם בשנת הלימודים התשמ"ה תערוך הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לפי הזמנת משרדנו, מפקד בכל מוסדות החינוך העברי, הערבי והדרוזי, בבתי-ספר יסודיים ועל-יסודיים (חטיבות-ביניים וחטיבות עליונות) ובמוסדות להכשרת עובדי-ההוראה.

המפקד יתבסס בחלקו על דו"ח חודש מרחשוון, הנמסר למשרדנו על-ידי בתי-בספר, ובחלקו על טפסים שיישלחו לבתי-הספר על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לבד מהנתונים על כיתות, על תלמידים ועל כיתות הוראה, יתבקשו בתי הספר התיכוניים העיוניים למסור פרטים על מקצועות הלימוד של תלמידי כיתות י"ב, ובתי הספר המקצועיים יתבקשו למסור פרטים על מגמות הלימוד של המסיימים.

הממצאים ישמשו את צורכי התכנון והפעולות השוטפות של משרדנו. כל מוסדות החינוך מתבקשים לטפל במילוי טופסי המפקד, והמוסדות העל-יסודיים מתבקשים לטפל גם בהפצת השאלונים האישיים של המורים המדריכים ובאיסופם, בהתאם להנחיות שיישלחו במועדן.

72. תכנית לימודים חדשה: "תורה שבעל פה ומחשבת חז"ל" לבית הספר היסודי הממלכתי

תכנית לימודים חדשה, "תורה שבעל פה ומחשבת חז"ל" לבית הספר היסודי הממלכתי (כיתות ב'-ו'), פורסמה ונשלחה אל בתי הספר היסודיים הממלכתיים.

התכנית ערוכה בהיקף המיועד לש"ש אחת, ומוגדרת כתכנית חובה. בכיתות ב'-ד' מוצע לשלבה בתחומי לימוד שונים. הפעלתה של התכנית היא הדרגתית ומלווה בהכנת חומרי למידה מתאימים, בהשתלמויות ובפעולות הדרכה.

מנהלי בתי הספר מתבקשים לעשות לשילובה של התכנית במערך הלימודים. ואלה היחידות במשרד החינוך והתרבות המסייעות עתה בתהליך השילוב: הפיקוח על לימודי תורה שבעל פה בחינוך הממלכתי, היחידה להעמקת החינוך היהודי, האגף לתכניות לימודים, המרכז לטלוויזיה לימודית והמחלקה להשתלמות עובדי הוראה.

מובאת בזה רשימה של חומרי למידה מתאימים לתכנית זו, שהוכנו עד עתה. חומרי למידה אלה הוכנו בידי האגף לתכניות לימודים ובידי המרכז לטלוויזיה לימודית:

— חוברות לימוד שהוכנו באגף לתכניות לימודים (ההפצה באמצעות הוצאת "מעלות"):

- חגי תשרי - לכיתה ב'
- הירח והחודש - לכיתה ג'
- ליל הסדר - לכיתה ג'
- חנוכה - לכיתה ד'
- שמחת פורים - לכיתה ה'
- רבי עקיבא - לכיתה ו'

— משדרים מן הסדרה "קשת וענן", בהפקת המרכז לטלוויזיה לימודית:

1. שישה משדרים שאפשר לשלבם בהוראת החוברות שהוכנו בידי האגף לתכניות לימודים:

- גלגל הזמן - מתאים לכל הכיתות
- משדר לסוכות, אושפיזין - לכיתות ב'-ד'
- בראשי חודשיכם - לכיתה ג'
- משדר לחנוכה, חשמונאים - לכיתה ד'
- משדר לפורים, מנות ומתנות - לכיתות ה'-ו'
- משדר לפסח - לכיתה ג'.

2. שלושה משדרים בנושאים שטרם הוכנו עבורם חוברות מתאימות:

- אור השבת - לכיתה ב'
- משדר לט"ו בשבט, האדם עץ השדה - לכיתה ו'
- משדר לשבועות - לכיתה ו'.

בתדריך למורה לסדרה "קשת וענן" מוצעים משדרי העשרה נוספים, המלווים את הצפייה בסדרה.

תאונות ילדים, מאפיינים, סיבות והמלצות להורים

1. סטטיסטיקה

כללי

בשנים 1981-1983 נפגעו מדי שנה בתאונות דרכים בישראל כ-2,600 ילדים בגילאים 0-14. כ-70 ילדים נהרגים מדי שנה בתאונות אלה ועוד כ-600 נפגעים קשה, ומתוכם רבים נשארים מוגבלים לכל ימי חייהם.

א. הולכי-רגל

פגיעותם של הילדים הולכי הרגל היא גבוהה: כ-50% מכלל הילדים שנהרגו בדרכים היו הולכי-רגל. מכלל הולכי-הרגל שנפגעו הילדים הם כ-30%. 90% מן הילדים נפגעים כשהם עוברים שלא במעבר חצייה או כשהייה ממושכת בדרך.

ב. גיד וזמין

מבין הילדים שנפגעו הקבוצה הפגיעה ביותר היא זו של גילאי 5-9. קבוצה זו היא 44% מכלל הילדים שנפגעו. הבנים הם $\frac{2}{3}$ מן הילדים הנפגעים, ומבין רוכבי האופניים הנפגעים 85% הם בנים.

ג. שעות הפגיעה

בשעות הצהריים ואחר הצהריים, שהן גם שעות הפנאי וגם שעות העומס בתנועה, נפגעים יותר ילדים, בהיותם מחוץ למסגרת השגחה.

ד. סיפור התאונה

הסיפור הנפוץ ביותר של תאונת ילד מגיל ארבע-חמש עד גיל שנים עשרה הוא, שהילד שהה בחוץ, ללא השגחת מבוגר, ולפתע פרץ לכביש מבין מכוניות חונות, שלא במעבר החצייה. הנהג, שהבחין בילד, לא הספיק לעצור את רכבו ופגע בילד. רוב הילדים נפגעים בעת חציית הכביש, במקום שאין מעבר חצייה. רק כ-10% מהילדים נפגעו במעבר החצייה.

ה. מקום התאונה

רוב הילדים נפגעים בקרבת הבית ובמרחק של לא יותר מ-100 מטר מבית הילד.

ו. בחודשי החופש הגדול

בחודשים יולי-אוגוסט נפגעים כ-20% מהילדים הנפגעים לאורך השנה; כלומר: בחודשי החופש נפגעים יחסית יותר ילדים, וחומרת הפגיעה בהם קשה במיוחד. בייחוד עולה חומרת הפגיעה בילדים הולכי-הרגל ורוכבי-אופניים. לגבי שתי קבוצות אלה בולט ריבוי התאונות בשעות אחר הצהריים, שבהן רבה פעילות הילדים ויש גם תנועה גדולה של כלי-רכב.

2. הסיבות לתאונות ילדים

א. הסיבה העיקרית לתאונות ילדים היא חשיפתם העצמאית לתנועה, ללא השגחת מבוגרים, מגיל צעיר מאוד. ככל שהילד מבלה יותר שעות של פעילות "בחוץ", כן גדל הסיכוי שלו להיות מעורב בתאונה.

מחקרים בכל העולם מראים, שיכולתו של ילד להתמודד עם הכביש מבשילה רק לקראת גיל 12. ממצא זה אינו קשור עם הרקע החברתי או הכלכלי של הורי הילדים; זהו ממצא אוניברסלי. ילדים בכל מקום מאופיינים על-ידי ספונטניות, צלילית קטנה ושדה-ראייה מוגבל,

73. תכנית לימודים מודולרית לכלכלת הבית בחטיבת הביניים

תכנית לימודים מודולרית בכלכלת הבית לחטיבת הביניים (ולכיתות ז', ח', ט') הוצאה לאור על ידי המרכז לחינוך טכנולוגי בחולון. התכנית עובדה במשותף על ידי הצוות לכלכלת הבית באגף לתכניות לימודים והפיקוח על לימודי כלכלת הבית באגף לחינוך טכנולוגי.

תכנית הלימודים המודולרית מבוססת על הצעת תכנית הלימודים לכלכלת הבית בחטיבת הביניים (התשל"א), כפי שהיא עוצבה על ידי הצוות לכלכלת הבית באגף לתכניות לימודים, ועל חומרי הלמידה המפותחים על פי תכנית זו. לפיכך התכנית מהתשל"א היא בתוקף.

התכנית המודולרית כוללת ארבעה קורסים:

א. יסודות בכלכלת הבית - 60 שיעורים

ב. המזון והבית יום-יום - 30 שיעורים

ג. המזון והבית, תכנון וארגון - 30 שיעורים

ד. מדעי התזונה וקשרי משפחה - 60 שעות.

צירופים שונים של ארבעת הקורסים מאפשרים בנייה של מגוון תכניות לימודים לקבוצות לומדים שונות (בנות ובנים), תוך התאמה לתנאי הלימוד ולהיקף שעות הלימוד (עד 180 שעות לימוד).

התכנית כוללת גם הצעה להצגה ראשונית של המקצוע כלכלת הבית בחוגים ובמסגרות אחרות. כמו כן יש בתכנית התייחסות לנושאים שונים כגון תכנון תקציב, תכניות חיסכון ועוד.

אפשר לרכוש את התכנית במחלקת ההפצה של המרכז לחינוך טכנולוגי, רח' גולומב 52, חולון, טל' 03-851181.

74. כנס מחנכים ארצי, חנוכה התשמ"ה

כפי שכבר הודענו בחוזר המנכ"ל מה/2, סעיף 51, נקיים בירושלים כנס מחנכים ארצי, ביום רביעי, ב' בטבת התשמ"ה (26 בדצמבר 84), בין השעות 10-16. הכנס יוקדש לנושא המרכז "אחדות ישראל". בכנס יוצגו כ-120 עבודות נבחרות מרחבי הארץ, וישתתפו בו שר החינוך והתרבות, מנכ"ל המשרד וראש עיריית ירושלים.

מורים ובתי"ס המעוניינים להשתתף בכנס ולצפות בעבודות המגוונות יפנו אל מר בנימין לוי, מפקח ארצי במזכירות הפדגוגית, רח' ממילא 20, ירושלים.

לפונים נשלח הזמנות, פירוט העבודות ומספר החדר שתוצג בו כל עבודה.

נא להירשם בהקדם.

75. ילדים בתאונות דרכים

המנהל לבטיחות בדרכים במשרד התחבורה שלח אלינו, בימים אלה, חומר בנושא "ילדים בתאונות דרכים". אנו מביאים את הדברים לידיעת המחנכים כולם.

תפיסה סביבתית מוגבלת, חוסר יכולת לאמוד נכון מהירות (התקרבות של רכב) ולחשב פערים בטוחים לחצייה בין כלי-רכב נוסעים. רוב הילדים גם בטוחים, שאם הם ראו את הרכב, הנהג גם ראה אותם והוא יכול לעצור את רכבו במקום.

ב. הסביבה והבית בעיר אינם מספקים לילדים די מקומות משחק בטוחים ומעניינים, והגינה הציבורית נמצאת בדרך כלל מחוץ לטווח השגחת ההורים.

בעיה נוספת היא התנועה למרכזי קנייה, הדורשת חציית כביש סואן.

ג. רוב ההורים אינם מודעים לחוסר יכולתו של ילדם להתמודד עם הכביש, וגם הורים המודעים לכך אינם מיישמים את המשתמע מהדברים לגבי ילדיהם. בייחוד בולטת הערכת היתר שיש להורים לילדים בגיל 5 עד 9 לגבי יכולת ילדיהם להתמודד עם התנועה.

ד. סיבות מיוחדות לתאונות ילדים בקיץ: בקיץ, ובעיקר בחודשי החופש הגדול, יש לילדים יותר שעות פנאי בלתי מאורגנות, שעות היום מתארכות, שעות השינה גמישות יותר, והתוצאה: הרבה יותר שעות שהות של ילדים "בחוץ", ובמיוחד בשעות בין הערביים, החושפות את הילדים לתאונות שתוצאותיהן חמורות יחסית.

ועוד: בקיץ, בהשפעת החום, הזיעה, האבק והצפיפות בכבישים, הנהגים עייפים יותר ופחות עירניים, והם נוהגים בעוצמות רבה יותר. נוסף לכך שעות העבודה המקוצרות של ההורים מעודדות אותם לנוח בצהריים ולשלוח את הילדים לשחק בחוץ.

3. המלצות לפעולה בתחום ההסברה

א. להורים

יש להגביר את מודעות ההורים לגבי חוסר יכולתם של כל הילדים, ובכלל זה ילדיהם, להתמודד עם הכביש עד גיל 12 לפחות, ויש לשכנע אותם להביל את המשתמע מכך לגבי התנהגותם: עליהם להקטין עד כמה שאפשר את חשיפת ילדיהם לכביש, וזאת על-ידי אמצעים אלה:

- יוקצו מקומות בטוחים למשחק בתוך חצר הבית, בקומות הביניים ובמקלט וכד'. לשם כך על כלל דיירי הבית להגיע להסכמה על השטחים שיוקצו למשחקים, על השעות המותרות למשחק, על אמצעי הזהירות שיינקטו (גדר סביב החצר, סורגים לחלונות וכד') ועל המשחקים והמתקנים שייקנו.
- הילד ההולך בכביש ילווה על-ידי מבוגר ויודרך אגב כך.
- יש לדאוג שהילד יהיה במסגרות מאורגנות ובהשגחה בשעה שהוריו אינם בבית.
- יש לדאוג לליווי הילד לבית הספר ומבית הספר הביתה (רק 40% עושים כן!).
- יש לדאוג לסילוק מפגעי בטיחות בסביבת הבית, כגון חניה פרועה ומחסור במדרכה.
- יש לדאוג לסילוק ילדים ממקומות מסוכנים (כביש, חניון, קרבה לצומת וכיו"ב).
- יש לתת לילד דוגמה אישית טובה של התנהגות בכביש ולהציע לילדים קטנים עזרה בחצייה.

- יש למנוע מילד רכיבה על אופניים במקומות שאינם בטוחים.
- ההורים צריכים לתבוע מקבלני הבניין מקומות משחק בטוחים לילדיהם לפחות באותה תקיפות שהם דורשים מקומות חניה בטוחים לרכבם.
- על ההורים לרכוש אבזרי בטיחות זוהרים ואחרים לילדיהם.

ב. לנהגים

1. כהורים וכבני משפחה יפתחו הנהגים מודעות לספונטניות של הילדים ויכירו בסכנה שבהופעתו הפתאומית של ילד בין מכוניות חונות. הנהגים יתרגלו לבדוק את סביבת הרכב לפני התנעתו ואת שולי הדרך באזורי מגורים.

יש להימנע מחניה בפתחי בתי-ספר, במגרשים, בסיבובים, במעברי חצייה ובכל מקום ששדה הראייה בו מוגבל.

2. על הנהגים לתת תמיד זכות קדימה לילדים במעברי חצייה, שכן הילד בתמימותו בוטח בנהג שיעצור, וסבור, שהנהג יכול לעצור את רכבו במקום. אסור לנהגים לעקוף רכב שעצר לפני מעבר חצייה, גם אם אינם רואים משהו חוצה.

3. בכניסה לשכונת מגורים חייב הנהג להגביר את עירנותו ולהקטין את מהירותו, שכן רוב הילדים נפגעים בשכונתם ועל-ידי נהגים שגרים בשכונה או המכירים אותה היטב.

4. נהגים הנוסעים בשכונת מגורים יבליטו את נוכחותם באמצעות הצופר או באמצעות איתות באורותיהם.

5. על נהגים להתייחס לרוכב האופניים כזהירות רבה, לעקוף אותו במרחק נאות, להיות מוכנים להתנהגות "ילדותית" מצדו ולתת לו מקום בתנועה.

6. על הנהגים לדאוג, שילדיהם ישבו במושבים האחוריים בלבד של הרכב, וכן עליהם לדאוג לכיסאות תקינים ולאמצעי ריתום אחרים לילדים במושבים.

נתונים סטטיסטיים על היפגעות ילדים - 1983

נפגעים ל-10,000 איש	רוכבי אופניים	נוסעים ברכב	הולכי-רגל	סה"כ	
48	926	7,244	4,584	19,867	נפגעו בתאונות דרכים
19	300	870	1,425	2,610	מתוך זה ילדים
11	8	236	277	552	גילאי 0-4
23.7	86	313	732	1,137	5-9
22.3	206	321	416	951	10-14
1.05	23	106	206	436	נהרגו בתאונות דרכים
0.52	10	13	48	73	מתוך זה ילדים
0.56	—	2	25	27	גילאי 0-4
0.41	1	2	17	20	5-9
0.61	9	9	6	26	10-14

76. בטיחות בדרכים - "מבצע חורף"

א. "מבצע חורף" בבטיחות בדרכים, בשיתוף משרד התחבורה, נקבע לחודשים נובמבר-פברואר. מנהלי בתי-הספר וסגל עובדי-ההוראה מתבקשים לדון בנושא בחודשים אלה ולשנן את הוראות הבטיחות ואת דרכי ההתנהגות בחודשי החורף. ניתן לשלב את שעת המחנך החודשית בנושא "בטיחות בדרכים", בהתאם לחזור המנכ"ל מד 10, סעיף 265.

ב. אפשר ללמד את הנושא באמצעות מרכזי למידה בית-ספריים, הסברה לתלמידים על-ידי גורמי חוץ (המשטרה, המועצה הלאומית למניעת תאונות, קציני בטיחות של משרד התחבורה, חברת "נתיבים" וכו'), עבודות תלמידים (חיבורים, ציורים, שירים), קישוט בית-הספר בעבודות התלמידים, לוחות קיר שיוקדשו לנושא, תכניות הלימודים הנמצאות במוסדות החינוך, וכן באמצעות פעולות הדרכה שונות, לרבות יציאה לשטח ודיון על תצפיות.

ג. אפשר להיעזר במפקחים על החינוך לבטיחות בדרכים במחוזות:

לשכת מחוז ירושלים - יעל בנימיני

לשכת מחוז הצפון - יוסף אש

לשכת מחוז חיפה - רינה מלאך

לשכת מחוז תל-אביב - רם מגן

לשכת מחוז המרכז - חיים רובינשטיין

לשכת מחוז הדרום - גניה שירה.

ד. ועדת שיפוט תעבור בכתב-הספר שיוקדשו למפקחים הנ"ל על השתתפותם במבצע, והיא שתקבע מי הם הזוכים.

בטקס הסיום של "מבצע החורף" יעניק שר החינוך והתרבות, הפורש את חסותו על המבצע, פרסים לבתי-הספר שיצטיינו בביצוע פעולות בנושא.

77. הסברת המשטרה לתלמידי בתי"ס

על-פי סיכום בין משרד החינוך והתרבות לבין משטרת ישראל ייערכו במוסדות החינוך שיחות, שבהן יסבירו קציני משטרה לתלמידים נושאים מתחומי הטיפול של המשטרה.

כמורכב, במסגרת התכנית "הכר את המשטרה ופעולותיה" הכינה משטרת ישראל, בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות, המזכירות הפדגוגית והמחלקה לטיפול בתלמיד, תכנית חינוכית-הסברתית, בנושאים כמו מניעת עבריינות, מערכת גומלין בין המשטרה לקהילה למניעת הפשע ולמלחמה בו, התנהגות הולמת למניעת עברות ולהגנה על רכוש מפני גנבה, התייחסות לחפצים חשודים ועוד.

מטרות הפעולות:

א. הגברת הזיקה ויחסי הגומלין בין המשטרה לקהילה.

ב. העמקת התודעה לנושא המשטרה.

ג. יצירת תשתית חיובית ואוהדת לפעולת המשטרה.

במסגרת הפעולות הנ"ל יקוימו במוסדות החינוך -

- פגישות בין קציני המשטרה לצוותי המורים להסברת הנושא, לתכנונו ולקידומו;

- שיעורי מחנך בנושא;

- שיחות בין קציני המשטרה לתלמידים.

קציני ההדרכה של משטרת ישראל יערכו מיפוי של בתי-הספר ושל הכיתות שישתתפו בתכנית הנ"ל, בסיוע מנהלי המחוזות של משרד החינוך והתרבות והמפקחים המחוזיים והכוללים ובשיתוף עם מחלקות החינוך והנוער ברשויות המקומיות.

הפעולה תחל בחודש נובמבר 1984, והיא תתואם באמצעות מנהלי המחוזות. בתי-הספר המעוניינים להיכלל בתכנית יפנו - באמצעות הפיקוח במחוז - לדובר המשטרה במטה הארצי בירושלים, טל' 02-287111. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל האחראית לנושא במזכירות הפדגוגית.

78. מטפי כיבוי במוסדות החינוך

במערכת החינוך קיים שימוש בסוגים שונים של מטפי כיבוי. כדי למנוע אסונות יש להקפיד על כללי הבטיחות הבאים, הנוגעים למטפים אלה:

א. כל מטפי הכיבוי, מסוגים שונים, חייבים להיות תלויים.

ב. אין להניח מטפה כיבוי על הרצפה.

ג. האחראי על הנושא בכל מוסד חינוכי יקפיד להזמין שירות של חברה מורשה בלבד, בהתאם לכתוב בפתקית המוצמדת לכל מטפה או בהתאם לכתוב על-גבי המטפה עצמו, וכן בהתאם להנחיות ולהוראות של קצין ביטחון ובטיחות ברשות המקומית.

ד. מטפי כיבוי הנמצאים ברשות מוסד חינוכי מעל חמש שנים חייבים לעבור בדיקת לחץ.

ה. יש לבדוק את תחתית מטפי הכיבוי כל שלושה חודשים. אם יתגלו בתחתית המטפה סימני חלודה, יש לאחסנו עד לבדיקתו על-ידי אנשי השירות.

בשאלות ניתן לפנות למחלקה לטיפול בתלמיד, רח' ממילא 20, ירושלים, טל' 02-238443, או לקצין ביטחון ובטיחות ברשות המקומית.

79. כינמת

1. נוהל טיפול

א. בעקבות פניות של מנהלים, עובדי-הוראה והורים בדבר הצעות לטיפול בכינמת במוסדות החינוך, אנו מפרטים להלן את הפעולות שעל המנהלים לנקוט עם פרסום חוזר זה:

1. ייקבע המועד המדויק לשלבי מבצע הטיפול בשיעור הראש לכל תלמידי המוסד ולבני-ביתם: במחצית השנייה של נובמבר ייערכו אספות הסברה להורים ובדיקת התלמידים, והטיפול בתלמידים הנגועים יבוצע עד תחילת חודש דצמבר.

2. יוקם קשר עם גורמי בריאות וקהילה שההורים קשורים בהם, כגון תחנות לבריאות המשפחה, מרפאות קופות-חולים, שירותי הפרט והמשפחה של משרד הרווחה ברשויות המקומיות.

3. יקוימו אספות הורים כלליות, או אספות הורים כיתתיות, ובהן תינתן - בתיאום עם האחיות - הסברה על הכינמת ועל דרכי מניעתה והטיפול בה.

4. באספות יחולק עלון הסברה על "ניקיון השערות ומניעת כינמת". דוגמת העלון להלן.

5. נמצא תלמיד נגוע בכינמת, יש להודיע על כך להורים, בצירוף עלון ההסברה שיחולק לבתי-הספר גם ע"י משרד הבריאות, לצורך המשך הטיפול.

6. למחרת המבצע יקבלו המורים אישורים מההורים על ביצוע הטיפול כנדרש. דוגמת הטופס "הודעה להורים ואישור ביצוע הטיפול בכינמת" ראה להלן.

7. אם לא נעשה שימוש בתכשיר החד-פעמי (העדיף), יקום טיפול חוזר במשפחת התלמיד עשרה ימים לאחר סיום הטיפול הראשון, ויתקבלו האישורים כנ"ל.
8. הפעולות המנהליות יבוצעו ע"י מזכירות בית-הספר.
9. המנהל יפנה במכתב על הורי תלמיד שנמצא נגוע בבדיקות חוזרות, לאחר הטיפול שהיה אמור לבצע, וההורים יתבקשו להביא אישור מאחות המרפאה או מאחות ביה"ס, שהילד נבדק ואינו נושא עוד כינמת.

- ב. לגבי תלמיד שהוריו לא ביצעו את הטיפול כנ"ל, יש להפעיל את ועד ההורים ואת שירותי הפרט והמשפחה ברשות המקומית, כדי להבטיח את ביצוע הטיפול לכל הנגועים.
- ג. לגבי משפחות העוללות להיות מוקד לחזרת הכינמת לבית-הספר, יש להפעיל מראש את הלשכה האזורית של שירותי הפרט והמשפחה ברשות המקומית, כדי להבטיח את ביצוע הטיפול במועדים הקבועים לכל המשפחה.

- ד. מנהלי המחלקות לחינוך ברשויות המקומיות מתבקשים לדאוג מראש לשיתוף פעיל מצד שירותי הבריאות ושירותי הפרט והמשפחה ברשות המקומית.

2. איגרת להורים בדבר ניקיון השערות ומניעת כינמת

הורים יקרים,

אנו מוסרים לילדכם איגרת זו, הכוללת מידע על הכינמת, על דרכי מניעתה ועל הטיפול בה. הכינמת עלולה להופיע בכל שכבות האוכלוסייה ובכל אזורי המגורים: איש אינו מחוסן בפניה.

אנו מפנים את תשומת לבכם לכך, שמניעת כינמת וטיפול יעיל בה נעשים במסגרת המשפחה. אם נתגלתה נגיעות, עליכם לטפל בה מיד. טיפול מיידי ישחרר את הילד מהנגע המטריד וימנע הדבקה של ילדים אחרים.

באיגרת זו אנו מפרטים את הטיפול שעליכם לתת לילד כדי למנוע נגיעות, וכן את הטיפול שיש לתת לו במקרה שקיימת אצלו נגיעות.

אם תהיו זקוקים ליעוץ נוסף, תוכלו לפנות לסגל הבריאות בבית-הספר, לאחיות בשירותי בריאות המשפחה (ב"טיפות החלב") או למרפאה.

עירנותכם לנושא זה תביא לתוצאות המקוות בהקדם ותאפשר להתגבר על הנגיעות. שיתוף הפעולה מצדכם חיוני.

1. חשיבות חפיפת הראש

אבק, שומן ולכלוך אחר נדבקים לשערות. כן קיימת תמיד, ובכל אזורי המגורים, האפשרות להידבק בכינמת הראש. נגע זה עלול להתפתח למטרד בריאותי רציני אצל אדם שאינו מקפיד באופן עקבי על ניקיון שערות ראשו. לכן חשוב לחפוף את הראש לעתים קרובות.

2. כיצד להישמר מכינמת הראש?

כדי להישמר מנגע זה יש להקפיד על ההיגיינה האישית:

- יש לחפוף את הראש פעם בשבוע, לפחות, במים חמים ובסבון (רצוי לשפשף את עור הראש נגד כיוון צמיחת השיער)
- יש לסרק את השיער כמה פעמים ביום, רצוי במסרק צפוף שיניים, כדי להרחיק את הכינים.

- יש להימנע משימוש משותף במגבת, במסרק, בכובע, בצעיף וכו', ואף מהנחת חפצים אלה בצורה שתאפשר מגע ביניהם.
- מומלץ לבדוק את הראש לעתים תכופות, פעמים מספר בשבוע, כדי לגלות את ההינגעות בשלביה המוקדמים.

סיכויי הכינמת להתקיים מועטים יותר אצל השומר על ניקיון ראשו.

3. כיצד לטפל בכינמת הראש?

עם גילוי כינים או ביצי כינים יש לבדוק את כל בני המשפחה ולטפל באותו זמן בכל אלה שנמצאו נגועים. טיפול מיידי עשוי למנוע את התפשטות הנגע.

חפיפת ראש יסודית במים חמים ובסבון וסירוק קפדני במסרק צפוף שיניים מיוחד (רצוי ממתכת) עשויים לסלק את ההינגעות בשלביה המוקדמים.

אם לאחר טיפול זה נשארו עדיין כינים וביצים, יש לטפל בהם בעזרת תכשירים נגד כינמת, המצויים בבתי-מרקחת של קופות-החולים ובבתי-מרקחת פרטיים.

יחד עם זאת יש לדאוג להחלפת המצעים, המגבות והבגדים של בני המשפחה, ואת המצעים והבגדים המשומשים יש לכבס במים חמים (60 מעלות צלזיוס או יותר), במשך חצי שעה לפחות, או למסרם לניקוי יבש.

4. תכשירים לטיפול בכינמת

בשוק קיימים שני סוגי תכשירים:

(א) תכשירים המכילים קרבופוס (לשימוש חד-פעמי) אפשר להשיג בצורת נוזל, לפי מרשם רופא בלבד. התכשירים האלה נמצאו יעילים בהשמדת ביצי הכינים. יש להעדיף את התכשיר הנוזל. חומר זה יש להשאיר על השיער למשך כ-12 שעות.

(ב) תכשירים המכילים פירתרנינים אפשר להשיג ללא מרשם רופא. תכשירים אלה קיימים בצורת נוזל או תרסיס. שימוש בסוג זה של תכשירים מחייב טיפול חוזר כעבור 10 ימים, מאחר שאינם מבטיחים השמדה מוחלטת של הביצים.

יש להקפיד על ההוראות ועל האזהרות המפורטות בעלון האריזה, ובמיוחד יש לשמור שהתכשיר לא יחדור לעיניים, לכלי הנשימה או לפצע פתוח. לאנשים הרגישים לאבקת פרחים אסור להשתמש בתכשירים על בסיס פירתרנינים. אין להימצא בעת הטיפול בקרבת אש פתוחה (התכשירים מכילים לפעמים חומר דליק), ואין להשתמש במייבש שיער בעת הטיפול בתרסיס.

5. האם קיים טיפול מונע?

אין להשתמש בתכשירים לטיפול מונע, אם לא נמצאו בראש כינים או ביצים חיות. התכשירים יעילים אך ורק כאשר קיימת הינגעות. לכן, כשילד מתלונן על גירודים בראש, יש לבדוק את ראשו מחשש כינמת ולפעול בהתאם לתוצאות הבדיקה. גם לאחר הטיפול יש לבדוק את הראש לעתים מזומנות (רצוי אחת לשבוע, לאחר חפיפה), כדי לוודא שאין הידבקות חוזרת.

אזהרה!

אסור בהחלט להשתמש בתכשירים המיועדים להדברה או לחיסול מזיקים אחרים, מכיוון שהם מסוכנים ועלולים לגרום לסיכונים חמורים.

3. טופס הודעה להורים ואישור ביצוע הטיפול בכינמת

בי"ס..... תאריך:.....

לכבוד.....

הנדון: טיפול בכינמת

בבדיקה שנערכה בביה"ס ביום..... נמצא(ה) בנכם בתכם..... נגוע(ה) בכינמת. אבקשכם לטפל בדבר ללא עיכוב, לפי ההוראות שבעלון ההסברה - "ניקיון השערות ומניעת כינמת" - המצ"ב.

בסיום הטיפול אבקש לאשר שהטיפול בוצע בחלקו השני של טופס זה.

ב ב ר כ ה ,

.....

.....

..... תאריך.....

.....

לכבוד

הנהלת בי"ס.....

הריני מאשר(ת), שבני בתי..... קיבל(ה) טיפול בכינמת

באמצעות תכשיר.....

ב ב ר כ ה ,

.....

80. יום העצמאות התשמ"ה

ממשלת ישראל קבעה, כי פיתוח מדע וטכנולוגיה הוא הנושא המרכזי ליום העצמאות התשמ"ה. נושא זה יבוא לידי ביטוי בטקס הדלקת המשואות על הר הרצל בירושלים, לסיום יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולפתיחת חג העצמאות.

מרכז ההסברה יכין לראשית השנה האזרחית הבאה כרזות, מערכי סיורים, חומר אורקולי ותצוגתי וחומר אחר. גופים אחרים, ובתוכם מערכת הביטחון, מוסדות להשכלה גבוהה, משרדי ממשלה, התאחדות התעשיינים בישראל וחברת העובדים, יכינו תערוכות לתצוגה לפני הקהל ביום העצמאות ברחבי הארץ. כמו כן ייפתחו מפעלים בעלי כשירות מדעית וטכנולוגית גבוהה לציבור הרחב. קרן קיימת לישראל תציג ביערות ובפארקים את נושא הפיתוח מזווית ההתיישבות.

מערכת החינוך מתבקשת אף היא להיערך לקראת החדרת נושא זה בבתי הספר לרמותיהם - בחומר עצמי ובהכנת סיורים בסביבה הקרובה והרחוקה, לרבות מפעלי תעשייה ומרכזים למדע ולטכנולוגיה.

81. רכישת מוצרים ושימוש בשירותים מתוצרת הארץ

אנו מבקשים להפנות פעם נוספת את תשומת לבם של המחנכים לצורך ולחשיבות המיוחדת ברכישת מוצרים ושימוש בשירותים מתוצרת הארץ. הדבר היה חשוב בכל הזמנים, והוא חשוב במיוחד בתקופה זו של קשיים כלכליים.

אנו מבקשים מן המחנכים להקפיד על קיומה של הנחיה זו ולהדגיש את הדבר בפני התלמידים והורים.

82. הצעות לנושאים להשתלמויות בבית הספר לעובדי הוראה ע"ש עמנואל יפה

ביה"ס לעובדי הוראה בכירים ע"ש עמנואל יפה בירושלים מודיע, כי הצעות לנושאים להשתלמויות לשנת התשמ"ו יש להגיש מעתה ועד ז' בטבת התשמ"ה (31 בדצמבר 1984).

את ההצעות יש להגיש על-גבי הטופס המיועד לכך, שניתן לקבלו במזכירות ביה"ס לעובדי הוראה בכירים, רח' הורקניה, פינת יחיל, ירושלים 93-305, וגם בפנייה טלפונית (02-661211,2,3).

83. ביצוע הרצאות מוטיבציה לשירות ביחידות התנדבות בחיל הים

גם השנה, כבכל שנה, נשגר קצינים מיחידות ההתנדבות של חיל הים להסברה בקרב תלמידי י"א-י"ב בבתי הספר.

ואלו יחידות ההתנדבות שחיל הים מעודד לשרת בהן:

א. קורס חובלים

ב. שייטת 13 - יחידת הקומנדו הימי

ג. שייטת הצוללות.

מנהלי בתי הספר העל יסודיים וחטיבות הביניים מתבקשים לאפשר לקציני חיל הים לקיים את ההסברות בבתי הספר.

84. שנה להקמתה של החטיבה היהודית הלוחמת (הבריגדה)

ב-20 בספטמבר 84 ימלאו 40 שנה להקמתה של החטיבה היהודית הלוחמת (הבריגדה) במסגרת הצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה. תאריך זה הוא משמעותי לגבי בנייתו של הכוח היהודי שלפני קום המדינה. חיילי החיל, ומשוחררי הצבא הבריטי בכלל, היו הגרעין שסביבו הוקם צה"ל. חיילים אלה לא זו בלבד שהגיעו לצה"ל כשהם מאורגנים ובקיאם בתפעול כלי נשק וציוד אחר, אלא, ואולי זה העיקר, הם התגייסו לצה"ל כשהם מכירים את נוהל הקרב, את הפעלתן של יחידות צבא גדולות יחסית, וכשמאחוריהם ניסיון עבודת מטה של צבא סדיר.

מנהלי מוסדות החינוך נקראים לציין את סיפורן של הבריגדה ושל ההתנדבות היהודית לצבא הבריטי במסגרת שעות המחנך ברמות השונות (יסודי, חט"ב ותיכון) במערכת החינוך.

איגוד החיילים המשוחררים בישראל יהיה מוכן לספק מרצים מתנדבים לבתי הספר שיהיו מעוניינים בכך, וכן סרט הסברה שיועמד לרשות המרצים וניתן לקבלו בהשאלה גם ללא קשר עם מרצה מטעם האיגוד. האיגוד גם מוכן להעביר למורים העוסקים בהיסטוריה בת זמננו סמינריון או השתלמות בנושא האמור ולגייס אנשים ידועי שם שיספרו על התקופה מניסיונם האישי.

בדבר פרטים נא לפנות למזכירות איגוד החיילים המשוחררים, טל' 03-257998, 03-261517, או בכתב, לת"ד 16206, ת"א.

85. מידע על פעילות לבתי"ס במוזיאון האדם והחי ובמרכז הזואולוגי (ספארי/גן חיות), ברמת-גן

א. סיורים במרכז הזואולוגי (ספארי/גן חיות)

במרכז הזואולוגי מצויים פארק אפריקני, שבעלי החיים חופשיים לנוע בו, וגן חיות ובו בעלי חיים מכל העולם.

מה אפשר להשיג בביקור במרכז הזואולוגי?

1. חיזוק הזיקה של התלמידים לטבע ולבעלי החיים
2. קירוב התלמידים אל בעלי החיים ועידוד נכונות לביקורים נוספים, לשם בילוי ולימוד
3. הקניית עקרונות ביולוגיים הקשורים בממלכת בעלי החיים
4. פיתוח מיומנות של הסתכלות, תצפית והסקת מסקנות בעזרת תצפית מודרכת
5. חוויה ריגושית.

דמי כניסה

1. מחירון: 550 שקל כרטיס כניסה לתלמיד בקבוצה, 270 שקל להדרכה של 3 שעות ו-360 שקל להדרכה של 4 שעות. המחירון נכון לחודש ספטמבר ומשתנה מדי חודש.
2. תכנית מגויימת: התכנית תופעל בחודשים ספטמבר-מרץ. לכל בית ספר שישלח 5 כיתות ומעלה (160 תלמיד) תינתן הנחה בת 20% על כרטיסי כניסה.

יש לרכוש את הכרטיסים מראש ובמרכז.

ההנחה אינה על הדרכה.

נושא הדרכה

המורה יכול לבחור אחד מתוך הנושאים האלה:

- | | | |
|---|--|------------------------|
| 1 | תיבת נח | מתאים לכיתות א'-ב' |
| 2 | מיון בעלי חיים, יונקים, עופות, זוחלים | מתאים לכיתות א'-ד' |
| 3 | הורים וצאצאים | מתאים לכיתות א'-ד' |
| 4 | בעלי חיים שאנו אוהבים, בעלי חיים בגן החיות | מתאים לכיתות א'-ו' |
| 5 | טורפים ונטרפים - התאמות בעלי חיים למקום מחייתם ולאופן השגת המזון | מתאים לכיתות א'-ו' |
| 6 | הקופים ואנחנו | (לכל גיל מותאמת עבודה) |
| 7 | מי אוכל מה? עופות, יונקים והתאמות להשגת מזון | מתאים לכיתות ד'-ו' |
| 8 | הסוואנה האפריקנית - חברת חיים ואקולוגיה | מתאים לכיתות ז'-ח' |
| 9 | התנהגות חברתית של בעלי חיים: קופים, זאבים | מתאים לכיתות ט'-י"א |

ב.

ביקור במוזיאון האדם והחי ובמרכז ללימודי הסביבה

ליד המרכז הזואולוגי (ספארי) נמצא מוזיאון האדם והחי. המוזיאון מכיל בתוכו תצוגות בנושאים אלה:

- התפתחות ואבולוציה, עם שחזור מרהיב של דינוזאורים
- מבנה השלד והתאמתו לתנועה אצל בעלי חיים שונים
- מערכת העצבים, המוח והראייה
- החושים המופלאים של בעלי חיים
- רבייה, גנטיקה, כרומוזומים ודנ"א.

כמו כן יש במוזיאון תערוכה מתחלפת בנושאים הקשורים לחי בארץ. השנה מוצגת תערוכה בנושא "עופות דורסים בישראל".

אמצעי התצוגה הם חדישים ביותר בגרפיקה, בדרכי המחשה, בתכניות אור קוליות ובאמצעים דידקטיים המאפשרים הפעלה על ידי המבקרים.

סמוך למוזיאון נמצא המרכז ללימודי הסביבה, ובו חדרי לימוד להתנסות אישית. ניתן לשלב סיור במוזיאון וסיכום ופעילות בכיתות. כן מתקיימים במקום השתלמויות מורים וחוגי נוער בשעות אחר הצהריים.

הדרכה

1. המוזיאון מקיים שירותי הדרכה לקבוצות תלמידים בכיתות ד'-י"ב.
2. ההדרכה מתבצעת בקבוצות קטנות, של 15-20 תלמידים.
3. בעת הזמנת הסיור מומלץ לתאם נושא עיקרי לפי רשימת הנושאים המפורטים לעיל.
4. משך ההדרכה: סיור במוזיאון - כשעה וחצי; מוזיאון וכיתות - כשעתיים וחצי.
5. ניתן לשלב סיור במוזיאון עם סיור בגן החיות (ראה עלון מצורף).
6. יש לתאם סיור מראש (כשבועיים), גם סיורים ללא הדרכה. מומלץ לקיים את הביקורים לפני פסח כדי להבטיח מקום והדרכה.

7. הדרכה ניתן להזמין בטלפון 03-775509.

8. מחיר הכניסה הוא 120 שקל לתלמיד בקבוצה. מחיר ההדרכה הוא 160 שקל לתלמיד במחירי אוגוסט. המחירון משתנה מדי חודש.

ייעוץ לסיורים

פעמיים בחודש, בשעות אחר הצהריים, יקיים המוזיאון שעות ייעוץ למורים. בזמן זה הכניסה למורים חופשית, והם יוכלו לקבל ייעוץ והדרכה בתכנון סיורים במוזיאון ובמרכז הזואולוגי (ספארי). שירות הייעוץ יתקיים בשעות 15-17, במועדים אלה:

ה' במרחשוון התשמ"ה (31.10.84)

י"ז במרחשוון התשמ"ה (12.11.84)

ד' בכסליו התשמ"ה (28.11.84)

ט"ז בכסליו התשמ"ה (10.12.84)

ט' בטבת התשמ"ה (2.1.85).

86. טיולי ילדי בתי-הספר ברכבת

מנהלי מוסדות החינוך והמורים מתבקשים להגביר את המודעות במוסדות החינוך השונים בארץ לנסיעה ולטיול ברכבת ישראל, ובמיוחד לירושלים. טיולי הילדים, בהתאם לחוברות המצויות באגף הנוער, יתרמו רבות לחינוכם של ילדי ישראל ויגבירו את תודעתם בהיסטוריה היהודית ובהכרת נופי-הארץ.

טיולים מאורגנים של ילדי בתי-הספר ברכבת נהנים מהנחה של 50% ממחירי הנסיעה הרגילים, והנסיעה ברכבת גם מאפשרת ריכוז הילדים, ובקבוצות גדולות יותר, ונוחיות ברכבת ופיקוח יעיל יותר.

87. מוזיאון ה"חאן" לתולדות חדרה

מוזיאון ה"חאן" לתולדות חדרה ממוקם במבנה ה"חאן" העתיק, ששימש את ראשוני המתנחלים בחדרה החל משנת 1891 (תרנ"א), שנת העלייה לקרקע, במשך כ-30 שנות מחלות, תלאות וייסורים.

בשלב זה שיפצנו 3 מחזריו והתקנו בהם תצוגה של תמונות, מסמכים, חפצים, דיורמות, שקופיות וכלי-עבודה, המדגימים באופן תמציתי את שלושת העשורים הראשונים בחיי המושבה.

הפעילות שאנו מציעים לציבור המבקרים מתחלקת ל-4 שלבים:

א. קליטת הקבוצה ע"י מדריך צמוד (קבלת הסבר כללי על המקום)

ב. הרצאת פתיחה על ראשיתה של חדרה (בהדגשת מניעי העלייה לא"י)

ג. הדרכה במוזיאון, הבנוי עפ"י נושאים (במהלך ההדרכה יוסברו הדיורמות המוצגות בחדר ההתכנסות בנושאים אלה: ייבוש ביצה, פרדס ובית-אריזה וה"גורן". כמו כן תינתן הרצאה בלוויית שקופיות בנושא "חדרה - עבר-הווה").

ד. סיור בחדרים נוספים של ה"חאן", באגף הצפוני-מזרחי של האתר, חדרים ששחזרנו ושיפצנו ברוח ימי ראשונים.

הזמן הכולל לביקור קבוצה במוזיאון נע בין שעה ומחצה לשעתיים (ניתן לתמרון עפ"י בקשה מראש ועפ"י הנתונים בשטח).

ניתן לקבל דפי עבודה לפעילות במקום שהוכנו ע"י צוות המוזיאון ומותאמים לגילאים שונים.

ניתן לקבל מאתנו הנחיות לסיור ברחובותיה הראשונים של חדרה ובאתרים נוספים בעיר ובסביבתה.

המוזיאון פתוח לקהל בימים א'-ה', בין השעות 8.30-13, ובימי ג' גם אחה"צ, בין השעות 16.30-19.

לקבוצות: מומלץ לתאם את הביקור מראש בטלפון 063/22330, כדי להבטיח את הצלחתו.

ליחידים: המוזיאון פתוח בין השעות הנ"ל גם לסיור יחידים.

ניתן לרכוש במשרדנו אלבומים, ספרים, חוברות וחומר מצולם ומודפס על חדרה. לקנייה מרוכזת, מעל 10 עותקים, תינתן הנחה.

ברשותנו ספרייה נאה בנושא תולדות היישוב העברי בא"י החל מסוף המאה ה"י"ט, בהדגשת המושבות הראשונות. אנו מסייעים במתן מידע וחומר לתלמידים ולחוקרים בנושא ומספקים שירותי צילום לטקסטים מודפסים וכתובים.

88. מרכז רחל ינאית בן צבי ללימודי ירושלים לנוער

בתי ספר מחטיבות הביניים ואילך מוזמנים ליטול חלק בפעילויות מרכז רחל ינאית בן צבי ללימודי ירושלים לנוער. לשם קבלת פרטים ולהזמנת סיורים להתקשר לטל' 288075, 286288.

ליד המרכז פועל גם צוות מיוחד לתכניות לימודים בלימודי א"י לחטיבה העליונה, בשיתוף עם האגף לתכניות לימודים.

בתי ספר המעוניינים להכניס נושא זה לתכנית הלימודים מתבקשים ליצור קשר עם המרכז.

לשם קבלת ייעוץ ותכנית לימודים נא לטלפן לטלפון 288075.

89. מכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח - השתלמות בנושא "יהודי צפון אפריקה והמזרח"

א. בירושלים - בשיתוף האגף לתרבות תורנית במשרד החינוך והתרבות, בנושא תולדות יהודי צפון אפריקה והמזרח, חברה תרבות ורוח.

התכנית היא בת 60 שעות.

ההרצאות יתקיימו פעם בשבוע, מדי יום שני, בין השעות 18-19.30, במכון בן צבי, רח' אברבנאל, רחביה, ירושלים.

הקורס נפתח ב"ג' במרחשוון התשמ"ה (20.10.1984).

ב. באשדוד - בשיתוף עם עיריית אשדוד והאגף לתרבות במשרד החינוך והתרבות, בנושא תולדות יהודי צפון אפריקה, חברה תרבות ורוח.

התכנית היא בת 60 שעות.

ההרצאות יתקיימו פעם בשבוע, מדי יום שלישי, בין השעות 16-18, בעיר אשדוד.

הקורס נפתח ב"ד' במרחשוון התשמ"ה (30.10.1984).

ג. בתל-אביב - בשיתוף עם בית התפוצות ע"ש נחום גולדמן וביה"ס לחינוך באוניברסיטת תל-אביב, בנושא יהדות צפון אפריקה והמזרח בעת החדשה, מאבק הקיום - מודרנה - ציונות ולאומיות.

התכנית היא בת 60 שעות.

ההרצאות יתקיימו פעם בשבוע, מדי יום רביעי, בין השעות 16-18, בבית התפוצות, אוניברסיטת תל-אביב.

הקורס נפתח ב-ה' במרחשוון התשמ"ה (31.10.1984).

- הקורסים מוכרים על ידי משרדנו לצורך קבלת גמול השתלמות.
- המרצים הם חוקרים מהאוניברסיטאות השונות, בהתאם לתחומי מחקרם.
- רשימת המרצים והתכנית המפורטת תישלח לנרשמים.
- אף על פי שהקורסים כבר נפתחו, ניתן עדיין להירשם, עד ו' בכסליו התשמ"ה (30 בנובמבר 84).
- ההרשמה בכתב: מכון בן צבי, ת"ד 7504, ירושלים 91076.
- פרטים נוספים במכון בן צבי, טל' 02-639204, ירושלים.
- דמי ההשתתפות לכל השנה: 5,000 שקל.
- למנויי "פעמים": 4,000 שקל.

90. השתלמויות מורים - מרכז שזר

- א. מרכז שזר מקיים השתלמות מורים בשיתוף עם "אות ועד", מפעל המוקדש למשמעות הדתית של השואה: ההשתלמות בנושא המשמעות הדתית של השואה תיערך בירושלים, באוניברסיטת העברית, גבעת רם, אולם פאפיק, בימי שני אה"צ, בין השעות 4-7.
- ההשתלמות תכלול 56 שעות הרצאה, וישתתפו בה מיטב החוקרים.
- ב. השתלמויות המורים שהודענו עליהן בחוזר מה' 1, סעיף 28, ייערכו בימי ג' בירושלים ובימי ד' בתל-אביב, בשעות 4-7 אה"צ, ולא כפי שפורסם בטעות.
- ג. ספרי היסטוריה להעשרה, בהוצאת מרכז שזר:
 - במאבק למדינה - המדיניות הציונית בשנים 1936-1948, מאת ד"ר יוסף הלר (למורה).
 - זכריה פרנקל וראשית היהדות הפוליטית-היסטורית, מאת פרופ' רבקה הורוביץ (למורה).
 - ראשית הגולה בבבל בתקופת הגאונים, מאת פרופ' אברהם גרוסמן (למורה).
 - הנער מסיביליה, מאת דורית אורגד (ייעוץ מדעי: ד"ר יוסף קפלן (ספר קריאה לילדים).

91. ספר זאב וילנאי

ספר זאב וילנאי - מאמרים מובחרים על ארץ ישראל, בידי בעלי המקצוע - ניתן לרכישה בהנחה של 35% בידי מורים, בתי-ספר וספריות ציבוריות, ב"הוצאת אריאל", ת"ד 3328, ירושלים 91033.

92. הפסקת הפצה של מבחני-הישגים על-ידי המכון לאמצעי הוראה

הוחלט להפסיק את הפצת המבחנים לבדיקת הישגים לימודיים, שנמכרו עד כה במכון לאמצעי הוראה בתל-אביב.

הודעה זאת מבטלת את הנאמר בנידון בחוזר המנכ"ל, חוזר מיוחד א' (התשמ"ה), בפרק 2.5, סעיף ג'.

לא יחול שינוי בשאר הדרכים להפצת מבחנים המוזכרות בחוזר זה.

93. חוברות חדשות בהוצאת "המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה"

המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה הוציא לאור שלוש חוברות העוסקות בחלקים שונים של המבנים בביה"ס ובהתאמתם לפעילות החינוכית במוסד:

1. החוברת "חידוש בית-הספר"

המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה סייע בשנים האחרונות לבתי-ספר רבים בהכנת תכנית-אב רב-שלבית לחידוש מבנה בית הספר ולהתאמתו לצרכים החינוכיים והחברתיים המשתנים.

החוברת "חידוש בית-הספר" כוללת הגדרת המושג, עקרונות כלליים בתהליך החידוש ודוגמאות מעשיות מארבעה בתי-ספר שעברו את תהליך החידוש.

מחיר החוברת 1,500 שקל.

2. החוברת "חצר ביה"ס כמקום לילדים"

המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה בדק לאחרונה את שאלת הארגון והניצול של חצר בית-הספר היסודי. התפיסה שהנחתה את המכון בבדיקתו הייתה, שחצר ביה"ס היא חלק חשוב ובלתי נפרד של מבנה ביה"ס, ויש לסייע למנהלי בתי-הספר, למורים ולממונים על מערכות החינוך ברשויות המקומיות בתכנון השימוש בחצר של כלל אוכלוסיית התלמידים, בחלוקת השטחים ובבניית המתקנים.

החוברת "חצר בית-הספר כמקום לילדים" כוללת אפוא את ההנחות שהנחו את החוקרים, וכן ממצאים, מסקנות, המלצות וביבליוגרפיה בנושא.

מחיר החוברת 1,500 שקל.

3. החוברת "חדר מורים"

במסגרת עבודת הוועדה ליישום דו"ח עיצוני פנה משרד החינוך והתרבות אל המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה בבקשה לפתח מודלים שונים של חדרי מורים לשיפור רווחתו של המורה.

אנשי המכון סיירו בלמעלה מ-20 בתי-ספר והסתייעו בניסיון שנרכש בבתי-הספר נוספים בתהליך חידוש המבנים. בסיכום הבדיקה גובשו כמה הנחיות ועקרונות, היכולים להביא לשיפור ניכר בתפקודם של חדרי המורים.

החוברת מכילה המלצות כלליות ודוגמאות מעשיות לשיפור חדר המורים בכמה בתי-ספר.

מחיר החוברת 1,100 שקל.

המעוניינים לרכוש את החוברות ישלחו המחאה אל המכון לפיתוח מפני חינוך ורווחה, רח' יהודה המכבי 56, תל-אביב, 62300. המבקשים לברר פרטים נוספים יכולים להתקשר גם לטל' 03-443502.

94. ביבליוגרפיות חדשות של המרכז למידע על מחקרים במכון סאלד

המרכז למידע הוציא לאחרונה 3 קבצים של ביבליוגרפיה עם תקצירים בנושאים אלה:

- הערכה ופיתוח תכניות לימודים
- מיזוג חברתי בביה"ס
- קריאה והבנת הנקרא.

מחיר כל חוברת 1,500 שקל (עד ו' בכסליו התשמ"ה - 30 בנובמבר 1984).

כמו כן המרכז למידע עומד להוציא לאור ביבליוגרפיה, חלקה עם תקצירים של מחקרים ומאמרים בנושא "בחינות בגרות".

המעוניין לקבל אחד מהפרסומים האלו יפנה אל מחלקת ההפצה במכון סאלד, רח' קולומביה 9, קריית מנחם 96583, בצירוף תשלום.

נוסף לכך ניתן לקבל ביבליוגרפיה בנושא כלשהו לפי בחירת הפונה, מתוך המאגר הממוחשב שלנו.

מחיר הביבליוגרפיה, כולל 10 פריטים ראשונים, הוא \$ 20. כל פריט נוסף \$ 0.25.

95. מחירון לאמצעי הוראה ולפרסומים מטעם המרכזים הפדגוגיים

החל מיום חמישי, ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84) יעלו אמצעי ההוראה והפרסומים מטעם המרכזים הפדגוגיים כדלהלן:

הקוד	המחיר	הקוד	המחיר
א	400	ז	3,300
ב	700	ח	4,000
ג	1,000	ט	5,200
ד	1,300	י	6,500
ה	2,000	יא	9,000
ו	2,600	יב	12,000

רשימת הפריטים נמצאת בחוזר המנכ"ל מה/1 מיום ה' באלול התשמ"ד (2 בספטמבר 1984), ומצורפת גם לאגרת צ"ט.

למוסדות החינוך העל-יסודיים (כולל חטיבות ביניים)

96. אישור לימודים לבנות, במסגרת העתודה האקדמית, במחלקה להוראת הטכנולוגיה והמדעים בטכניון ובמכון לחינוך טכנולוגי בחולון

לקראת שנת הלימודים האקדמית התשמ"ו הוסכם עם שלטונות צה"ל לכלול גם את הלימודים במחלקה להוראת הטכנולוגיה והמדעים שבטכניון בין המסלולים המאושרים לנרשמות לעתודה האקדמית.

האישור ללימודים אלה הוא משנת התשמ"ו, והוא יינתן לבנות בלבד. אישור זה בא כהשלמה ובתוספת להסדר, הקיים כבר שנים מספר, של קבלת בנות לעתודה האקדמית ללימודים ב"מכון לחינוך טכנולוגי", שבחסות אוניברסיטת תל-אביב.

בהזדמנויות שונות צוינו לאחרונה הן הצורך החיוני בהכשרה טכנולוגית מתקדמת והן התחזית להתפתחות הרבה הצפויה בתחום זה במשק. מערכת החינוך נערכת למילוי הצרכים הצפויים, ולכן אנו מייחסים חשיבות רבה להכשרת מורים שילמדו את מקצועות הטכנולוגיה השונים בבתי"ס העל יסודיים. הפניית בנות למסלול זה פותחת כיוון תעסוקה חדש לבוגרות בתי"ס העל-יסודיים.

פרטים נוספים על הלימודים הללו ניתן לקבל ע"י פנייה אל -

1. המחלקה להוראת הטכנולוגיה והמדעים, הטכניון, חיפה;

2. המכון לחינוך טכנולוגי בחסות אוניברסיטת תל-אביב, רח' גולומב 52, חולון.

ההרשמה תיעשה בהתאם לנהלים המקובלים לגבי מועמדים לעתודה האקדמית.

מנהלי בתי"ס העל יסודיים מתבקשים להסב את תשומת לבן של תלמידותיהם לאפשרות זאת הנפתחת לפניהן.

97. פרטים לעבודות שנתיות בתנ"ך

כבעבר, גם בשנה"ל התשמ"ה יוענקו פרטים לעבודות שנתיות בתנ"ך, לתלמידים בבתי הספר העל-יסודיים.

הפרטים מוענקים מטעם "הקרן לזכרו של מרדכי חיים שטרן", שעל-יד בית התנ"ך בתל-אביב, ומטעם "הקרן ע"ש משה שריד" המוקדשת לזכר משפחתו שנספתה בשואה, שעל יד בית התנ"ך, בתל-אביב, בשיתוף עם החברה לחקר המקרא בתל-אביב.

הפרטים יוענקו בשני מועדים שונים.

בתי הספר המבקשים להמליץ על עבודות נבחרות (שזכו בהערכה חיצונית בציון "טוב מאוד" ומעלה) ישלחו את העבודות במישרין אל מר אליעזר בר-חיים, מנהל בית התנ"ך, שדרות רוטשילד 16, ת"א.

עבודות שתזכינה את מחבריהן בפרס, תישארנה ברשות בית התנ"ך.

98. שאלונים מיוחדים לבחינות הבגרות בתנ"ך בבתי הספר העל-יסודיים הכלליים, קיץ התשמ"ה

א. כבעבר, על בתי ספר שקיבלו אישור בכתב להגשת תלמידיהם לבחינת בגרות בתנ"ך ביחידה החמישית בתנ"ך (שאלון 900131) להגיש הצעת שאלון למפקח המרכז על הוראת המקרא.

השאלון יכלול שני פרקים: פרק ראשון, שבו על הנבחן להשיב על שתיים מתוך שלוש שאלות "כבדות" (35 נקודות לכל שאלה), ופרק שני, שבו על הנבחן להשיב על שלוש מתוך חמש שאלות "קלות" (10 נקודות לכל שאלה).

בית הספר יציע מספר כפול של שאלות, ובאישור המפקח המרכז יירשם אילו שאלות אושרו. את ההצעה יש להגיש מודפסת ובשני עותקים.

המועד האחרון לקבלת ההצעות על ידי המפקח המרכז הוא יום א', ב' בניסן התשמ"ה (24 במרץ 85). לכל הצעה יש לצרף דגם תשובה מפורט.

הצעות שתגענה לאחר מועד זה, לא תיענינה, והתלמידים מבתי"ס שיאחרו בהגשת ההצעה לא ייבחנו ביחידה החמישית. אישור המפקח המרכז יכלול הוראה לבדיקת השאלון.

ב. בתי ספר שקיבלו אישור בכתב להוראת נושא מסכם ייחודי בתנ"ך יגישו את הצעותיהם לשאלון המיוחד לאישור המפקח המרכז עד ליום א', כ"ד באדר התשמ"ה (17 במרץ 85). הצעות שתגענה לאחר מועד זה לא תיענינה, והתלמידים מבתי"ס שיאחרו בהגשת ההצעה ייבחנו בנושא מסכם רגיל.

ההצעה תוגש בשני עותקים מודפסים, ותכלול שאלה אחת, ובה שישה תת-סעיפים. לכל הצעה יצורף דגם תשובה מפורט.

המפקח המרכז יודיע לבית הספר, אילו שלושה תת-סעיפים אושרו לבחינה. על הנבחן להשיב על שני תת-סעיפים (6 נקודות לכל אחד). השאלון יצורף לכל מחברת בחינה. המחברות על הנושא המיוחד תיבדקנה במרכז הבדיקה, ולכן יש לצרף לכל עשר מחברות בחינה (או לחלק מהן) את דגם התשובה המאושר.

ג. הודעות אלה אינן מתייחסות לשאלוני תכניות הלימודים הייחודיות.

99. שינוי בבחינות הבגרות באמנות, קיץ התשמ"ו

במועד הבחינות קיץ התשמ"ו יחולו השינויים הבאים בשאלון בחינת הבגרות "תולדות האמנות והבנתה" לבוגרי בתי"ס על-יסודיים (שאלון מס' 934631) ולנבחנים חיצוניים (שאלון מס' 65):

בחלק א' של השאלון ("תולדות האמנות") יופיעו תצלומים וגרפים לזיהוי היצירות וסגנוןן, שם האמן, תקופתו, טכניקות היצירה ועוד.

בחלק ב' של השאלון ("הבנת אמנות") יורחבו השאלות בתחום האסתטיקה והפילוסופיה של האמנות (וכן בתחום ההבנה של נושאי אמנות יהודית ישראלית).

פרטים נוספים יימסרו בכנסי מורים ובחוזרים של המפמ"ר לאמנות.

מורים המבקשים הבהרות והדרכה יפנו אל מר משה סמיר, המפמ"ר ויועץ השר לאמנות, המזכירות הפדגוגית, רח' דוד המלך 8, משרד החינוך והתרבות, ירושלים.

100. שאלון הבעה עברית מסמ"ת גמר, קיץ התשמ"ה, מס' 105231

מתכונת הבחינה בשאלון הזה תהיה כבקיץ התשמ"ד: משך הבחינה שעתיים וחצי. בשאלון 2 פרקים: פרק ראשון - קטע (40 נקודות); פרק שני - חיבור (60 נקודות). על הנבחן לכתוב על שני נושאים, נושא אחד מכל פרק.

בפרק הראשון, "קטע", ישיב הנבחן על ארבע מתוך חמש שאלות. בין השאלות על אחד הקטעים תהיה שאלה אחת "סגורה". לדוגמה: "מהי מטרתו העיקרית של כותב המאמר? העתק את התשובה הנכונה (מבין ארבע תשובות נתונות) ונמק את דעתך."

בפרק השני, "חיבור", רשאי הנבחן להיעזר בכתובת חיבורו במאמר מתאים הניתן בפרק הראשון. מאמר זה מתאים לנושא אחד מתוך חמשת הנושאים הנתונים.

101. שאלון הבעה עברית למסמ"ר ולמסמ"ם, קיץ התשמ"ה, מס' 105221

מתכונת הבחינה בשאלון הזה תהיה כבקיץ התשמ"ד: משך הבחינה שעתיים וחצי. בשאלון 3 פרקים: פרק ראשון - חיבור, פרק שני - קטע, פרק שלישי - ספרות.

תלמידי מסמ"ר יכתבו חיבור על נושא אחד מהפרק הראשון ועל אחד הנושאים מהפרקים השני או השלישי. תלמידי מסמ"ם יכתבו על שניים מהנושאים מתוך שלושת הפרקים, כל נושא מפרק אחר, לפי בחירתם.

בפרק השני, "קטע", ישיב הנבחן על חמש שאלות. אחת השאלות, על אחד הקטעים, תהיה לפי דוגמה זו: "בקטע מוזכרים, בין השאר, תאריכים ומספרים שונים. העתק את המספרים הבאים למחברתך ורשום ליד כל אחד מהם מה הוא מביע בקטע."

על הפרק "ספרות" בשאלון זה התפרסמו הודעות בחוזר מנכ"ל מה 1 לבתי"ס הכלליים, ובחוזר הפיקוח על בתי"ס הדתיים התפרסמו הודעות לבתי"ס אלה.

ברצוננו להבהיר: החל בקיץ התשמ"ה ניתן להיבחן על הפרק "ספרות" בבחינת הגמר בהבעה מסמ"ם-מסמ"ר עפ"י אחת משתי האפשרויות האלה: או עפ"י תכנית הבחינה הישנה (חוזר מנכ"ל לט 7, סעיף 221) או עפ"י רשימת היצירות שפורסמה מתוך המקראה "לאורך השורות", בחוזר מנכ"ל מה 1, סעיף 37.

102. הבטחת המשכיות הוראת הצרפתית

כדי להבטיח את המשכיות הוראת הצרפתית אין לבטל את המקצוע כאשר מורה יוצא לשנת שבתון, לשנת חופשה ללא תשלום או פורש לגימלאות. בכל המקרים האלה על מנהל ביה"ס לפנות לפיקוח על הוראת הצרפתית ולבקש ממלא מקום או מורה אחר במקום המורה הפורש.

103. הרשמה לפנימיות הצבאיות לשנה"ל התשמ"ו

ההרשמה לשנה"ל התשמ"ו לפנימיות הצבאיות שליד ביה"ס הריאלי העברי בחיפה והישיבה התיכונית "אור עציון" במרכז שפירא תחל ביום א', כ"ב בכסליו התשמ"ה (16 בדצמבר 1984) ותסתיים ביום ו', י"ז בשבט התשמ"ה (8 בפברואר 1984).

יוכלו להירשם בוגרי כיתות ח' ללימודים בכיתות ט' ובוגרי כיתות ט' ללימודים בכיתות י'.

הפנימייה הצבאית היא מוסד חינוכי של צה"ל, המשלב לימודים תיכוניים ואימונים קדם-צבאיים במסגרת המטפחת סגולות אופי וחי חיברה, שמטרתה להכשיר בני נוער להיות מפקדים בצה"ל.

במסגרת פעולות ההסברה לעידוד ההרשמה לפנימייה הצבאית יבקרו בבתי הספר צוותים מטעם הפנימייה, אשר יציעו לתלמידים את האפשרות להצטרף לפנימייה. מועדי ההסברה יתואמו ישירות בין מפקדי הפנימיות הצבאיות ובין מנהלי בתי"ס.

ניתן לקיים ביקורים מאורגנים של כיתות או מורים בפנימיות הצבאיות, בתיאום עם כל פנימייה. מנהלי בתי"ס נקראים לאפשר את קיום מסע ההסברה ולסייע בהכוונת נערים המוכשרים לכך לפנימיות הצבאיות.



אליעזר שמואלי

המנהל הכללי

תיכון טעות

בחוזר מיוחד א' (התשמ"ה) - המסגרת החינוכית והלימודית של שנת התשמ"ה - נפלו טעויות בסעיף 1.2 (עמ' 5):

1. יום הזיכרון לחיים וייצמן יחול ב"א במרחשוון (16 בנובמבר), והוא איננו תאריך קבוע בחוק אלא נקבע לפי החלטת ממשלה.
2. יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל יחול ב"ג באייר (24 באפריל).

נספחים

נספח א

הודעות מרכז ההסברה - שירות הפרסומים

א. המשטר במדינת ישראל - פרסומים בנושאי יסוד

1. הכנסת האחת-עשרה והממשלה
החוברת כוללת את קווי היסוד של הממשלה, את שמות חברי הממשלה וחברי הכנסת, את תוצאות הבחירות לכנסת האחת-עשרה, וכן את נאום ראש הממשלה, מר שמעון פרס, בעת הצגת הממשלה בכנסת ביום ט"ז באלול התשמ"ד (13 בספטמבר 84). חלוקת החוברת חינם.
2. מגילת העצמאות
מודפסת על נייר קלף בגודל 35 ס"מ x 90 ס"מ.
המחיר, נכון ל-ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84), 180 שקלים: המחיר, נכון ל-ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 200 שקלים.
3. ההכרזה על הקמת מדינת ישראל
חוברת הכוללת את תוכן מגילת העצמאות ודברי הסבר עליה, סדרת "מסמך", 8 עמודים. המחיר, נכון ליום ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84), 70 שקלים: המחיר, נכון ליום ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 90 שקלים.
4. התקווה
ההמנון הלאומי של ישראל, מודפס על נייר קלף, 35 ס"מ x 50 ס"מ.
המחיר, נכון ל-ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84), 120 שקלים: המחיר, נכון ל-ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 140 שקלים.
5. סמל המדינה
מודפס על קרטון בגודל 25 ס"מ x 35 ס"מ.
המחיר, נכון ל-ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84), 120 שקלים: המחיר, נכון ל-ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 140 שקלים.
6. "דע את הממשלה"
סדרת חוברות המכילות חומר מתומצת על מוסדות הממשל במדינת ישראל ועל צורת משטרה. כל חוברת כוללת 8-24 עמ'.
החוברות עוסקות בנושאים אלה: הנשיאות בישראל, הממשלה, הכנסת - בית הנבחרים של ישראל, מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, סדרי ממשל, הבחירות בישראל (לכנסת ולרשויות המקומיות), תולדות הבחירות לכנסת וכו'.

מחיר כל חוברת, נכון ל-ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84), 70 שקלים: המחיר, נכון ל-ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 90 שקלים.

7. אישים

כרזות צבעוניות בגודל 50x70 ס"מ, של בנימין זאת הרצל, זאב ז'בוטינסקי, דוד בן-גוריון. מחיר הכרזה, נכון ל-ו' במרחשוון התשמ"ה, 120 שקלים: המחיר, נכון ל-ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 140 שקלים.

8. נשיא המדינה

תמונה צבעונית של נשיא המדינה, חיים הרצוג, 25x35 ס"מ.
המחיר, נכון ל-ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84), 120 שקלים: המחיר, נכון ל-ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 140 שקלים.

9. ראש הממשלה

תמונה צבעונית של ראש הממשלה, שמעון פרס, 25x35 ס"מ.
המחיר, נכון ל-ו' במרחשוון התשמ"ה (1 בנובמבר 84), 120 שקלים: המחיר, נכון ל-ו' בכסליו התשמ"ה (1 בדצמבר 84), 140 שקלים.

פרסומים אלו ואחרים אפשר לרכוש במחוזות מרכז ההסברה:

ירושלים - רח' ינאי 6, טל' 02-243678, מיקוד 94181

תל-אביב - רח' קפלן 6, טל' 03-269347, מיקוד 61070

חיפה - רח' אחד העם 5, טל' 04-642361, מיקוד 31041

באר-שבע - בניין מרכז הנגב, ת"ד 4422, טל' 057-33906, מיקוד 84143

נצרת - בניין אוואד עפ"י, מרכז העיר, טל' 065-55210, מיקוד 16000

ב. סרטיות מרכז ההסברה

בחודשים האחרונים נוספו לסרטיות ההשאלה המחוזיות מסרטי שירות הסרטים הישראלי וממקורות אחרים הפריטים האלה:

א. ארבעה סרטים תיעודיים בני כעשרים דקות כל-אחד, על ייחודה ועל סגולותיה של החקלאות הישראלית מכמה נקודות ראות.

ואלה הסרטים:

1. להפיק שמש - הצלחות המחקר ליעל את ניצול אור השמש להגברת הייצור.
2. משפחת גולדמן - חייה של משפחה אחת במושב, שהחקלאות היא לה גם פרנסה וגם אורח חיים.
3. בני טיפוחים - תרומתה של ההנדסה הגנטית לפיתוח החקלאות.
4. המשיגש - שיתוף הפעולה הפורה בין החוקר במעבדה ובין המדריך הנודד והחקלאי המבצע.

סרטים אלה, יחד עם סרטים המצויים מזה זמן בסרטיות, מאפשרים גיבוש סדרה לימודית על החקלאות בישראל.

ב. שני סרטים תיעודיים על התעשייה הביטחונית-המודרנית:

1. נתיבי רפא"ל - כמה מכלי הנשק החדשים שהכינה וייצרה עבור צה"ל הרשות לפיתוח אמצעי לחימה.

2. התעשייה האווירית הישראלית - סרט קצר על המפעל היצרני-התעשייתי הגדול ביותר בישראל.

ג. סרט בתחום ההסברה למניעת שימוש לרעה בסמים:

לקראת גיוס - לבטים של נער בגיל הגיוס לגבי עתידו וחברתו. השאלת סרט זה מוגבלת לפעולות מאושרות בלבד.

ד. סרט חדש במסגרת הטיפול בנושאי אזרחות:

הכנסת - בית המחוקקים הישראלי.

ה. סרט חדש על המציאות החברתית באחד המגזרים היצרניים של המשק: היד של אייזיק ששון - פועלי נמל אשדוד בעבודתם, עם חבריהם, בביתם, עם משפחתם, בתכניותיהם.

הסרטייה מאפשרת גיבוש סדרה לימודית על החברה בישראל מזוויות ראות שונות ומגוונות, לפי הקטלוג.

ו. סרט חדש על שנותיה הראשונות של העיר תל-אביב:

פוטוגרפיה, אברהם פוסקין - צלם בעל חוש היסטורי, שתיעד והנציח את תל-אביב ואת היישוב כולו ברבע הראשון של המאה.

הסרטייה מאפשרת גיבוש סדרה על תולדות הארץ מהסרטים הקיימים בה.

ז. כל סרטי הסדרה הטלוויזיונית "עמוד האש", 19 פרקים, 50 דקות כל פרק, בווידיאו, המתארים את תולדות העם היהודי, התנועה הציונית והיישוב בארץ מאז פרשת דרייפוס והקונגרס הציוני הראשון, בסוף המאה ה-19, ועד להקמת מדינת ישראל.

אפשר להפעילם כסדרה שלמה או כסרטים בודדים. והנה רשימת הסרטים:

1. היעד ירושלים - מהעלייה הראשונה והופעת הרצל עד כניסת אלנבי לירושלים.

2. הערבים מהעוררים - מכיבוש אלנבי עד כינון המנדט הבריטי בארץ.

3. עם ישראל - אייבה? - העם היהודי בשנים הראשונות למנדט.

4. העמק הוא חלום - סקירת העלייה השלישית והעלייה הרביעית.

5. המקום השקט ביותר בעולם - סוף העלייה הרביעית ומאורעות תרפ"ט.

6. פרשת הדרכים - ההתפתחויות בארץ בראשית שנות ה-30 ועליית הנאציזם.

7. חשרת סופה - יהודי גרמניה בשנים הראשונות של היטלר וההתפתחויות בארץ ובציונות.

8. מאורעות ומרד - מאורעות תרצ"ו בעין יהודית ובעין ערבית, ועדת פיל ורעיון החלוקה.

9. מי מפתח ממדינה יהודית? - "חומה ומגדל" בארץ ישראל: פליטים חסרי אונים באירופה.

10. מלכודת - האיום ההיטלריסטי לוחץ מצד אחד, והגבולות הולכים ונסגרים בכל מקום.

11. חיילים ללא דגל - מתחילת מלחמת העולם השנייה עד פלישת רומל למצרים.

12. השואה והגבורה - החיים בגטו, השילוח למחנות, מרד גטו ורשה.

14. בעל הברית הנשכח - הפעילות היהודית בשנים האחרונות למלחמה, המאמצים, התכניות, ההתעלמות מהם.

15. המלאה אלף - גורלם של פליטי השואה, הבריחה, ההעפלה, המדיניות הבריטית.

16. המאבק - פעולות המרי והמאמצים הפוליטיים, ההחלטה הבריטית למסור את גורל הארץ לידי האו"ם.

17. משפט האומות - המלצות ועדת האו"ם, פרשת אקסדוס, החלטת עצרת האו"ם.

18. מגש הכסף - ארבעת החודשים הראשונים למלחמת העצמאות.

19. אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינת ישראל - הפעולות הצבאיות והאירועים הפוליטיים שהביאו להכרזת העצמאות במועדה, ה' באייר תש"ח.

ח. קטלוג חדש ומעודכן של כל המצוי בסרטיות מרכז ההסברה הופיע זה עתה וניתן לקבלו בסרטיות.

כל הסרטים החדשים ורוב הסרטים הישנים הם ברוחב 16 מ"מ ובצבע.

כל סרטי הווידאו (עמוד האש) הם בשתי שיטות: V.H.S., בטמקס.

הסרטיות נמצאות במקומות אלה:

ירושלים - בניין ג', קריית בן גוריון, טל' 02-662289

באר שבע - בניין מרכז הנגב, ת"ד 4422, טל' 057-33906/7

חיפה - רח' אחד העם 5, טל' 04-642361/2

תל-אביב - רח' קלפן 6, טל' 03-218068

. פרטים על הימים, על השעות ועל נוהלי ההשאלה בכל מחוז בנפרד.

מוריאק פרנסואז: תרו דכקרו (מצרפתית, 1927, אביבה ברק). ת"א: כנרת, [חת"ע] 1984. 96 עמ'.

מהטובים בסיפורי מוריאק.

מיכאל סמי: אלה שבטי ישראל - שטים עשרה שיחות על השאלה העדתית. הוצאת ספרית פועלים, תשמ"ד 1984. 146 עמ'.

הספר דן בכעיה העדתית מנקודות מבט שונות.

מלמד עזרא ציון: מחקרים במקרא, בתרגומיו ובמפרשיו. ירושלים: מאגנס, תשמ"ד 1984. 474 עמ' (מעמ' 461 מקורות ומפתחות).

מן התוכן - שיחת האבות: השפעת הארמית על ישעיהו והתורה על שופטים: רות לאור ההלכה: בנימין וגלעד: הכפרה: כינוי הנשיא-המלך: שימושי לשון: תרגומי שירת דבורה, מיכה, משלי, רות, שיר השירים: פירוש רד"ק לתהלים.

פויכטונגר ליון: היהודי זים (מגרמנית, מהד' 1959, צבי ארד), תל-אביב: זמורה ביתן, תשמ"ד 1984. 338 עמ'. ספר קלאסי. פרקיו: הנסיכים, העם, היהודים, הדוכס, האחר.

פרוור ז'אק: מלים (מצרפתית, 1949, אברהם חכים). תל-אביב: גמיר, תשמ"ד 1984. 224 עמ'.

קובץ נודע של שירים, חלקם שירים בפרוזה, כגון "ניסיון לתיאור ארוחת ערב של ראשים בפרים-צרפת" ו"שיר השכלולים ההולכים להלוויה, הטיול של פיקאסו".

פרלמן חיים: ההוניה המשפטית (מצרפתית, 1976, אורה גרינגרד). ירושלים: מאגנס, תשמ"ג 1984. 162 עמ' (מעמ' 156 ביבליוגרפיה).

ספר יסוד בהבנת חשיבה משפטית וחשיבה בכלל. מן התוכן - תיאוריות ההסקה המשפטית מאז קוד נפוליאון: הלוגיקה המש', הריטוריקה החדשה והטיעון.

סבירסקי ברכה: בנות חוה, בנות לילית - על חיי נשים בישראל. גבעתיים: המין השני, [חת"ע] 1984. 236 עמ'.

מן התוכן - התופעה של הכאת נשים: המקלט: תוכן החיים של הנשים. המחברת - ממייסדות המקלט הראשון בישראל.

קליין רחל: הניקוד - אתגר מהנה, חלק א': יסודות הניקוד. הוצאת המחברת, רח' האמרכלים 23, ירושלים, סל' 241861, [חסרה שנת הוצאה]. 46 עמ'.

הספר דן בעיצורים ובתנועות.

ביבליוגרפיה מוערת למורים (44)

א. ספרים, מסודרים לפי א"ב של שמות המחברים, העורכים או המהדירים

איימס לואיס בייטס, ילג פרנסיס לי: ייהד בן השלוש - ידיד או אויב (מאנגלית, 1976, מיה מרי דבש). ת"א: כנרת. [חת"ע] 1984. 124 עמ'.

מן התוכן - האפיונים של הגיל, שיטות פעולה, מוח הילד - ראיית העולם, אידיבדואליות, סיפורים מהחיים.

אלשטיין יואב: פעמי בת מלך - חקרי תוכן וצורה בסיפורו הראשון של ר' נחמן מברסלב. רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן. תשמ"ד 1984. 252 עמ' (מעמ' 239 ביבליוגרפיה).

מן התוכן - הביקורות והפרשנות בעבר: פואטיקה: ניתוחי הסיפור: המקורות: הסיפור כמערכת מערכות.

אקצין בנימין: יסודות המדינאות הבינלאומית. ירושלים: אקדמון, תשמ"ד 1984. 372 עמ' (מעמ' 364 ביבליוגרפיה: חסר מפתח).

ספר מבוא ל"יחסים בינלאומיים" - נתונים, יעדים וטכניקה.

גולן ארנה: בין בדיון לממשות - סוגים בסיפור הישראלי, 1, 2, 3. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, תשמ"ד 1984. 205 עמ'.

מבוא על הריאליזם בספרות: הבדיון על רקע הממשי - בניתוח, "הבנים" מאת א' מגד: ריאליזם סוציאליסטי - ניתוח "עד אור הבוקר" מאת מ' שמיר: ריאליזם בעמעומו - ניתוח "דוברין האדם" מאת חנוך ברטוב.

דיקסון דוגאל: לאחר האדם - זואולוגיה של העתיד (מאנגלית נעמי כרמל: מבוא - דסמונד מוריס). תל-אביב: מעריב, תשמ"ד 1984. 119 עמ' + 4 עמ' מפתח ותודות. תבנית אלבומית.

אבולוציה, פריצת האדם מחוצה לה, פגיעתו באקולוגיה עדי היעלמו והופעת יצורים חדשים בעתיד.

זיידמן רות: כוכב בעלטה - קוראיה של בת צנסטוחוב במלחמת העולם השנייה. בהוצ' המחברת, ירושלים, תשמ"ד 1984. 206 עמ'.

בספר תמונות מזעזעות מהשואה ומאימה.

מאנגער איציק: מדרש איציק. מהד' שלישית מורחבת ומתוקנת (1951-1951), פאריס: 1969, ירושלים. ירושלים. מאגנס. 233 עמ' + XXVIII - המסה של שמרוק באנגלית (מעמ' 219 ביבליוגרפיה ומילון - מ' וולף וח' טורניאנסקי).

מבחר מהמדרשים הנודעים של מאנגר, למן "התפוח של חוה" וסיפורי האבות עד לשירי המגילה. העורך חנא שמרוק. בראש - דב סדן: פולמוס ושברו ("שירי חומש או שירי חילול"): חנא שמרוק: "מדרש איציק" ובעיית מסורתיו הספרותיות.

קליין רחל: הניקוד - אתגר מהנה, חלק ב' תורת הפועל. הוצאת המחברת, רח' האמרכלים 23, ירושלים, טל' 241861, [חסרה שנת ההוצאה]. 232 עמ'.

הספר דן בגזרות השלמים והאותיות הגרוניות בהן ובגזרות החסרים והנחים.

קצנלסון יצחק: מחזות תנכיים (כתבים, ג). (תל-אביב) בית לחמי הגיטאות והקיבוץ המאוחד, תשמ"ד 1984. 270 עמ'.

המחזות: הנביא, אמנון.

רכבי חגית: אליעזר בעל החלומות (אליעזר בן-יהודה), מחזה. תל-אביב: האגודה לקידום תיאטרון לילדים ולנוער. [חת"ע] 1984. 80 עמ'.

מבוא על אבי ועל המחזה, וכן המחזה עצמו והערות.

תשבי ישעיה: תורת הרע והכליפה בכתב האר"י. ירושלים: מאגנס, תשמ"ד 1984 (מהד' 1 - תש"ב). קנ"ג עמ' (מעמ' קמ"ה - מונחים ומפתחות).

מן התוכן - תפיסת הרע הקדום, הצמצום כדי להשתחרר ממנו: שבירת הכלים, ממלכת הקליפות: האדם במערכת העולמות: הגאולה.

ב. כתבי עת, קבצים, אנציקלופדיות וכו', מסודרים לפי א"ב של שמות הפרסומים

אנציקלופדיה חרות הרעת. מיציל גיימו (עורך ראשי). שמונה כרכים (מאנגלית, 1976), גבעתיים: מסדה [חת"ע] 1983. המדע - 176 עמ'; היקום - 161 עמ'; עולם הטבע, א, ב, - 293 עמ'; כדור-הארץ, א, ב, - 283 עמ'; אדם ומכונות, א, ב, - 274 עמ'.

חומר מקיף ומדעי בתבנית אלבומית.

נרמניה אחרי 1945 - ההתנכרות על הראומה. מ' צימרמן, מ' טוך (עורכים). ירושלים, מאגנס, תשמ"ד/1984. 117 עמ'.

הרפובליקה הפדראלית הגרמנית: החינוך והנוער ברפ"ג: הכלכלה, המשפט לאחר ויימר והיטלר. בין המחברים: הילדגארד, ה' בקר, א' דרוויץ, ו' פישר.

דיפלומטיה בצל העימות - סוגיות נבחרות ביחסי החוץ של ישראל 1948-1978. נויברגר בנימין (עורך). תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, תשמ"ד/1984. 625 עמ'.

מן התוכן - גורמי יסוד: ויטל: יעדים: ש' שמיר: בסכסוך הערבי-ישראלי: בראשטין: העדר תכנון: ד' הורוביץ: ביטחון (1972-1948): כלכלה: פעולות התגמול: דאזי: המדיניות הגרעינית: ביאלר: בן-גוריון ושרת: הרכבי: שלוש גישות: קיס: דעת הקהל: בריצ'ר: מבצע סיני: גייסט: ששת הימים: נויברגר: מהי אומה? (הבעיה הפלשתינאית): תובל: מתווכים: רואי: העמדה הסובייטית: ספרן: ארצות-הברית ויחסיה עם ישראל: שיחור: סין בין ישראל לערבים: יניב: הקהילייה האירופית וישראל: שפירא: גישת אמריקה הלטינית לישראל: נ' חזן: ישראל באפריקה.

דפים למחקר בספרות, 1. יניב שלמה, לוריא שלום, דורן נכריאל (עורכים). אוניברסיטת חיפה, החוג לספרות עברית והשוואתית, [חת"ע] 1984. 286 עמ' + עמ' תמצית באנגלית.

מן התוכן - יעקב שטיינברג: האהבה העצובה ד' טרויעריקע ליבע: טובי: תורת השירה של רס"ג: שנהר: מוטיבים עממיים ב"מעשה גדיאל התינוק": י' צוויק: "אגדת הסופר": לוריא: "פרק שירה" בנוסח ש"י אברמוביץ: כגן: הערות ל"בסתר רעם": ר' שהם: המדע האלגורי ושירת אלתרמן: ריבנר: שירים של א"ל שטראוס והלדרלין: צורן: על "הבור והמטולטלת": מ' יחיל-זקס: "המרפסת לז'אן ז'אנה".

זמנים 14. בן עמי שלמה, יעבין צבי (עורכים). תל-אביב. אוניברסיטת תל-אביב: זמורה בית, [חת"ע] 1984. 103 עמ'.

בין המשתתפים: ר' ברקאי, מ"ר מגורוס, י' שלמון, ע' ברטוב.

ילדוט שמעוני לרבנו שמעון הרד"ש, ספר ויקרא, א, ב (מקורות ועיונים - דב הימן: שינויי נוסחאות והערות - יצחק שילוני). ירושלים: מוסד הרב קוק, תשמ"ד 1984. א' - 424 עמ'; ב' - 864-425 עמ'.

אוסף מדרשי חז"ל, על-פי כתבי-יד אוקספורד ושינויי נוסחאות.

מגמות בארגון שיתופי ובקואופרציה מ"א. מניב אשר (עורך). יד טבנקין - התנועה הקיבוצים המאוחדת, תשמ"ד 1984. 65 עמ'. 17x24 ס"מ.

דיונים על הנושא הנ"ל בשתי פגישות החוג והרצאותיהם של ר' בריינסקי, י' זיו-רא' דניאל. הפגישות נערכו בנובמבר ובדצמבר 1983.

מוזות 2. רפפורט טליה (עורכת). [רמת השרון]: בהמ"ד הממלכתי למורי אמנות, [חת"ע] 1984. 50 עמ'.

מן התוכן - על יצירות גרשוני: פנחס כהן גן: על מוזיאונים, הוראה, ביקורת ואמנות לוקאלית: בעקבות ספרו של סטור, "הדינמיקה של היצירה" - האמן כפסיכופאטולוג מתקדם: ויתקין: הצייר בתיאטרון.

נוכח איום הפלישה הגרמנית לארץ ישראל בשנים 1940-1942. אורי בינר (ליקט והאיר). יד טבנקין, [חת"ע] 1984 (מהדורה שנייה). 185 עמ'.

האיום מצפון: האיום מדרום: תכניות בריטיות לפינוי א"י: "תכנית הצפון" של ההגנה.

עיר לבנה - אדריכלות הסגנון הבינלאומי בישראל. פרנר יהודית (צילומים והסבר). תל-אביב, מוזיאון תל-אביב, תשמ"ד 1984. 88 עמ', 64 צילומים.

עיר לבנה - אדריכלות הסגנון הבינלאומי בישראל. דיוכנה של תכופה. ליון מיכאל (אוצר). תל-אביב, מוזיאון תל-אביב, תשמ"ד 1984. 72 עמ', 237 צילומים.

מאפייני הסגנון, מקורות והשפעות, ייחוד מקומי, סוגי מבנים.

מנהלי בתי-הספר מתבקשים לדאוג לכך, שהמורים יקראו חוזר זה
ויאשרו את קריאתם בחתימת ידם.

קראתי את חוזר המנהל הכללי מה 3

מספר	שם המורה	חתימת המורה	מספר	שם המורה	חתימת המורה
1			21		
2			22		
3			23		
4			24		
5			25		
6			26		
7			27		
8			28		
9			29		
10			30		
11			31		
12			32		
13			33		
14			34		
15			35		
16			36		
17			37		
18			38		
19			39		
20			40		

חתימת מנהל בית-הספר.....